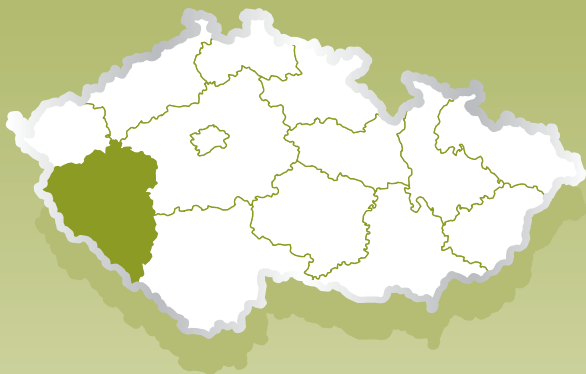


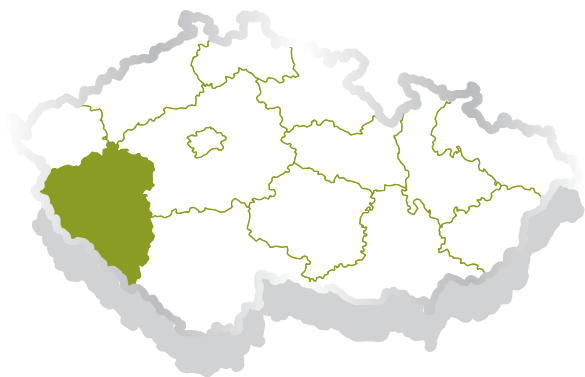
2014

Zpráva o životním prostředí v Plzeňském kraji



2014

Zpráva o životním prostředí v Plzeňském kraji



cenia

Ministerstvo životního prostředí

Zpracovala:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Celková redakce:

T. Ponocná a L. Hejná

Autoři:

E. Koblížková, J. Kratina, J. Mertl, J. Pokorný, T. Ponocná, M. Rollerová, V. Vlčková

Autorizovaná verze

© Ministerstvo životního prostředí, Praha

ISBN 978-80-87770-03-0

Kontakt:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

tel.: +420 267 225 340

info@cenia.cz, <http://www.cenia.cz>

Grafický design a sazba:

Daniela Řeháková

Obsah

1	Úvod	5
2	Ovzduší	6
	2.1 Emisní situace	6
	2.2 Kvalita ovzduší	7
3	Voda	8
	3.1 Jakost vody	8
	3.2 Vodní hospodářství	9
4	Ochrana přírody	11
	4.1 Územní a druhová ochrana přírody	11
	4.2 Natura 2000	12
5	Lesy, půda a krajina	13
	5.1 Lesy	13
	5.2 Využití území	14
	5.3 Ekologické zemědělství	15
6	Průmysl a energetika	16
	6.1 Těžba surovin	16
	6.2 Emise z průmyslu	17
	6.3 Spotřeba elektrické energie	18
	6.4 Vytápění domácností	19
7	Doprava	20
	7.1 Emise z dopravy	20
	7.2 Hluková zátěž obyvatelstva	21
8	Odpady	23
	8.1 Produkce odpadů	23
9	Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí	24
	Seznam zkratk a terminologický slovník	31



1 Úvod

Plzeňský kraj se nachází v jihozápadní části ČR a je velmi rozmanitým regionem, jehož přírodní podmínky a z nich vycházející hospodářské možnosti utvářejí stav životního prostředí kraje.

Severní část kraje tvoří Plzeňská pahorkatina a okraj Brdské vrchoviny, podél hranic na západě a jihu se táhne Český les (Čerchov, 1 042 m) a Šumava (Velká Mokrůvka, 1 370 m).

Krajem prochází hlavní evropské rozvodí, Berounka se svými přítoky odvodňuje většinu území kraje do úmoří Severního moře, část území Českého lesa a Šumavy je pak odvodňována do Černého moře. Na území kraje leží většina ledovcových jezer ČR (Černé, Čertovo, Laka, Prášilské jezero) a jediné jezero ČR hrazené sesuvem – Odlezenské (Mladotické).

Severní a centrální část kraje náleží do klimaticky mírně teplé oblasti, horské oblasti mají chladné a velmi chladné klima.

Příhraniční poloha kraje poskytuje možnost vzájemné spolupráce jak v oblasti environmentální, tak hospodářské v rámci euroregionu Šumava.

Tabulka 1.1 → **Plzeňský kraj v číslech, 2014**

Administrativní centrum	Plzeň
Rozloha [km²]	7 561
Počet obyvatel	575 123
Hustota zalidnění [obyv.km⁻²]	76
Počet obcí	501, z toho 57 měst
Největší obec	Plzeň (169 033 obyv.)
Nejmenší obec	Čilá (17 obyv.)
Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15–64 let [%]	5,7
HDP kraje [mil. Kč*]	205 986

* Data k roku 2013.

Zdroj: ČSÚ

Obr. 1.1 → **Plzeňský kraj**



Zdroj: CENIA



2 Ovzduší

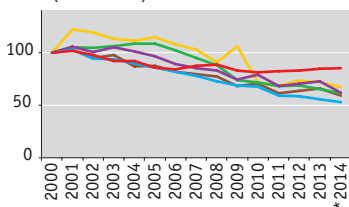
2.1 Emisní situace

Emise znečišťujících látek v Plzeňském kraji v období 2000–2014 celkově poklesly, a to i přes rozkolísaný vývoj emisí SO_2 , NO_x a CO v období do roku 2010 (Graf 2.1.1). Nejvýznamnější pokles zaznamenaly emise VOC (o 46,9 %) a TZL (o 41,0 %).

Dominantním zdrojem znečišťování v Plzeňském kraji byly v roce 2014 malé stacionární zdroje znečišťování (Graf 2.1.2), jež jsou hlavním zdrojem znečištění emisemi TZL (68,2 %) a CO (72,2 %), pocházejícími zejména z lokálního vytápění domácností. Malé stacionární zdroje jsou rovněž zdrojem emisí VOC v souvislosti s používáním organických rozpouštědel 70,9 % a emisí NH_3 z chovu hospodářských zvířat (98,2 %). Z velkých stacionárních zdrojů znečišťování, vyrábějících elektřinu a teplo, pocházely emise SO_2 (81,0 %) a NO_x (26,4 %). Doprava (resp. mobilní zdroje) se podílela převážně na produkci emisí NO_x (67,9 %) a také CO (22,1 %).

Graf 2.1.1 → Vývoj emisí znečišťujících látek [index, 2000 = 100], 2000–2014

Index (2000 = 100)

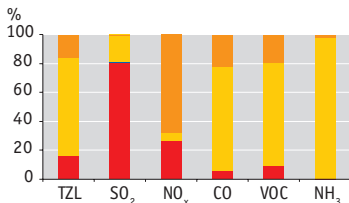


Zdroj: ČHMÚ

↑ TZL
↑ SO_2
↑ NO_x
↑ CO
↑ VOC
↑ NH_3

* Předběžná data

Graf 2.1.2 → Podíl kategorií REZZO 1–4 na celkových emisích znečišťujících látek [%], 2014



Zdroj: ČHMÚ

↑ REZZO 4
↑ REZZO 3
↑ REZZO 2
↑ REZZO 1

Emisní bilance navazující na Přílohu č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší: REZZO 1: velké stacionární zdroje znečišťování; REZZO 2: střední stacionární zdroje znečišťování; REZZO 3: malé stacionární zdroje znečišťování; REZZO 4: mobilní zdroje znečišťování. REZZO 4 zahrnuje silniční i nesilniční mobilní zdroje. Blíže viz Seznam zkratk.

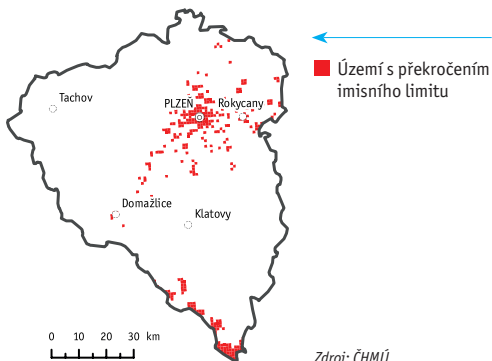
2.2 Kvalita ovzduší

Plzeňský kraj se dlouhodobě řadí mezi kraje s dobrou kvalitou ovzduší. Zhoršenou kvalitou ovzduší je postižena pouze aglomerace Plzeň, což je způsobeno dopravním zatížením a koncentrací rozličných průmyslových aktivit společně s těžební činností, vliv na kvalitu ovzduší kraje mají však také lokální topeniště a aktuální rozptylové podmínky.

Ucelenou informaci o kvalitě ovzduší v Plzeňském kraji v roce 2014 udává mapa oblastí s překročením imisních limitů včetně zahrnutí přízemního ozonu (Obr. 2.2.1). Dle tohoto vymezení došlo na celkem 4,5 % území k překročení imisního limitu pro alespoň jednu znečišťující látku. Bez zahrnutí přízemního ozonu se jednalo o 3,2 % území kraje.

V roce 2014 byl překročen denní imisní limit pro suspendované částice PM_{10} (stanice Plzeň-střed, Staňkov) a roční imisní limit pro BaP (Plzeň-Roudná, Plzeň-Slovany), ostatní imisní limity byly dodrženy.

Obr. 2.2.1 → Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozonu, 2014



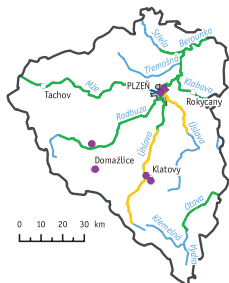


3 Voda

3.1 Jakost vody

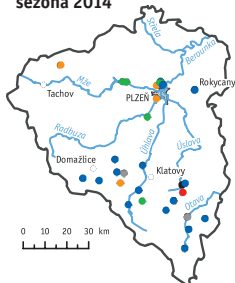
V Plzeňském kraji byla v období 2013–2014 jakost vody ve vodních tocích klasifikována nejčastěji III. třídou. Střední tok Úhlavy a dolní tok Úslavy byl hodnocen IV. třídou (Obr. 3.1.1). Screeningovým monitoringem byla prokázána vysoká sezonní zátěž pesticidními látkami, případně jejich metabolity, zejména v povodí řeky Úhlavy, která je významným zdrojem surové vody pro plzeňskou aglomeraci. V rámci monitoringu koupacích vod bylo v Plzeňském kraji v koupací sezoně 2014 sledováno 32 lokalit. Voda nebezpečná ke koupání byla zaznamenána v rybníku Hnačov, voda nevhodná ke koupání v rybníku Valcha a zhoršené jakosti vody dosáhly přírodní biotop České údolí a lom-jezírko Košutka v Plzni a koupaliště Planá u Mariánských Lázní (Obr. 3.1.2).

Obr. 3.1.1 → Jakost vody v tocích, 2013–2014



Zdroj: VÚV T.G.M., v.v.i. z podkladů s.p. Povodí, CENIA

Obr. 3.1.2 → Kvalita koupacích vod, koupací sezona 2014



Zdroj: CENIA z podkladů příslušných KHS

- I. a II. tř. neznečištěná a mírně znečištěná voda
- III. tř. znečištěná voda
- IV. tř. silně znečištěná voda
- V. tř. velmi silně znečištěná voda
- Zdroje znečištění dle IRZ 2013

- Souhrnné hodnocení kvality neprovedeno
- Voda vhodná ke koupání
- Voda vhodná ke koupání se zhoršenými smyslově postižitelnými vlastnostmi
- Zhoršená jakost vody
- Voda nevhodná ke koupání
- Voda nebezpečná ke koupání

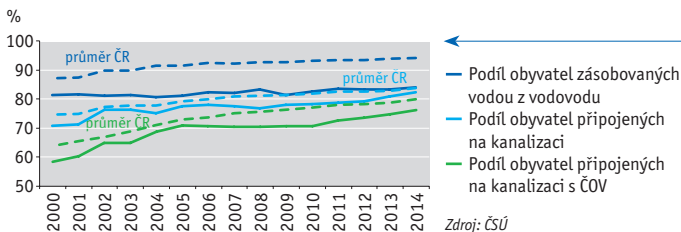
Mapa je sestavena na základě výsledného zařazení jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: BSK_5 , $CHSK_{Cr}$, $N-NH_4^+$, $N-NO_3^-$, $P_{celk.}$ a saprobní index makrozoobentosu. Bodové zdroje znečištění jsou uvedeny dle IRZ (úniky do vody a přenosy v odpadních vodách) za ohlašovací rok 2013. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny třídy hodnocení jakosti vody v tocích.

V mapě je znázorněno nejhorší dosažené hodnocení kvality koupacích vod na jednotlivých lokalitách z jednotlivých měření v průběhu celé koupací sezony.

3.2 Vodní hospodářství

Plzeňský kraj, který má třetí nejnížší hustotu zalidnění a poměrně členitý reliéf, má nejnížší podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu z krajů ČR a podprůměrný podíl obyvatel připojených na kanalizaci a na kanalizaci s ČOV (Graf 3.2.1). Problém představuje velké množství malých obcí do 500 obyv. bez kanalizace nebo s nevyhovující kanalizací, pro něž je řešení finančně příliš nákladné a dosažení dotací často nemožné. Z celkového počtu 199 ČOV bylo na jednu ČOV v roce 2014 připojeno průměrně 2 200 obyv. Terciární stupeň čištění mělo v roce 2014 celkem 41,7 % ČOV v kraji.

Graf 3.2.1 → Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu [%], 2000–2014



Tabulka 3.2.1 → Nejvýznamnější akce vedoucí ke snížení množství znečištění vypouštěného v odpadních vodách, ukončené v letech 2009–2014

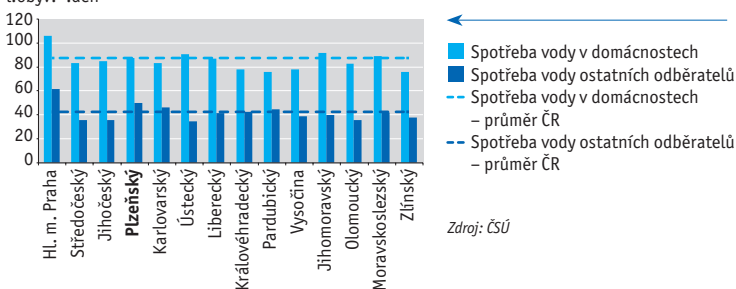
Vodohospodářská akce
V roce 2010 zahájeny intenzifikace a modernizace ČOV Domažlice, ČOV Stříbro, ČOV Tachov a ČOV Plzeň
Do předčasného užívání a zkušebního provozu uvedena nová retenční nádrž ČOV Plzeň
Do zkušebního provozu uveden aerační systém ČOV Rokycany
Zahájena výstavba ČOV a kanalizace Radnice a Nezvěstice, intenzifikace ČOV a dostavba kanalizace Kladruby (aglomerace nad 1 000 obyv.)
Pro ochranu vodárenské nádrže Nýrsko provedeno odkanalizování obcí Hamry, Dešenice a místní části Milence a místních částí Nýrska Stará Lhota a Zelená Lhota na ČOV Nýrsko
V menších sídlech do 500 obyv. byla budována vodohospodářská infrastruktura zejména za finanční pomoci Plzeňského kraje, v roce 2014 otevřena výzva z programu Ministerstva zemědělství

Zdroj: KÚ Plzeňského kraje

Spotřeba vody na jednoho obyvatele, zásobovaného vodou z veřejného vodovodu, z celkového množství vyrobené vody 28,5 mil. m³ v Plzeňském kraji činila 161,7 l.obyv.⁻¹.den⁻¹, což je mírně vyšší spotřeba než průměr ČR. Spotřeba vody v domácnostech, především vlivem růstu cen vody, postupně poklesla z 95,7 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v roce 2000 na 87,3 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v roce 2014 (Graf 3.2.2), kdy dosáhla průměrná cena vodného 33,3 Kč.m⁻³ bez DPH a stočného 25,0 Kč.m⁻³ bez DPH, tj. nejnižší ceny za vodu z krajů ČR. Spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí např. služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod, byla v roce 2014 v rámci ČR nadprůměrná (Graf 3.2.2). Ztráty pitné vody ve vodovodní síti, které jsou ovlivněny stářím a stavem této sítě, poklesly od roku 2000 z 19,1 % na 13,1 % v roce 2014, a jsou tak po Jihomoravském kraji druhé nejnižší v ČR.

Graf 3.2.2 → Spotřeba pitné vody v krajích ČR [l.obyv.⁻¹.den⁻¹], 2014

l.obyv.⁻¹.den⁻¹



Zdroj: ČSÚ

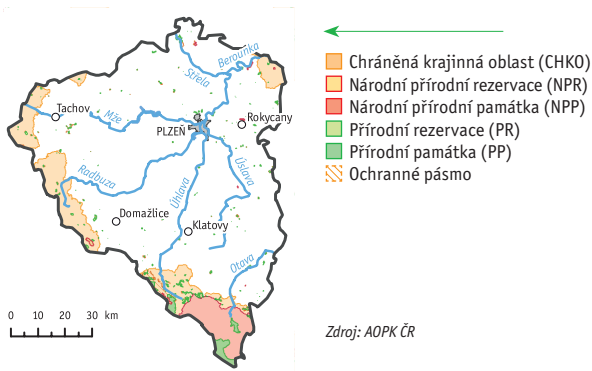


4 Ochrana přírody

4.1 Územní a druhová ochrana přírody

Na území Plzeňského kraje se v roce 2014 nacházelo, nebo do něj zasahovalo, pět velkoplošných zvláště chráněných území (Obr. 4.1.1). Jedná se o NP Šumava, CHKO Šumava, CHKO Český les, CHKO Slavkovský les a CHKO Křivoklátsko. Dále zde bylo evidováno 196 maloplošných chráněných území o celkové rozloze 11 003 ha, mezi něž patřilo 5 národních přírodních památek (NPP), 6 národních přírodních rezervací (NPR), 96 přírodních památek (PP) a 89 přírodních rezervací (PR). V roce 2014 probíhala v kraji realizace programu na záchranu ohroženého hořečku mnohotvarého českého, záchranné programy – programy péče o bobra evropského a vydra říční a realizace dvou projektů na podporu a rozvoj soustavy územní ochrany přírody (Tabulka 4.1.1).

Obr. 4.1.1 → Zvláště chráněná území, 2014



Zdroj: AOPK ČR

Tabulka 4.1.1 → Realizované projekty na ochranu přírody, 2014

Název projektu	Délka trvání projektu	Finanční podpora	Zdroj finanční podpory
Péče o luční společenstva ve zvláště chráněných územích Plzeňského kraje a o evropsky významné lokality Plzeňského kraje	2010–2015	5 278 133 Kč	OPŽP
Zkvalitnění území obory Horšov – zvýšení biodiverzity	2014–2015	5 694 297 Kč	OPŽP

Zdroj: KÚ Plzeňského kraje

4.2 Natura 2000

V rámci soustavy Natura 2000 (Obr. 4.2.1) byly v Plzeňském kraji v roce 2014 evidovány 2 ptačí oblasti, které zasahovaly na území kraje jen částečně a zaujímaly zde plochu 50 948 ha, tj. 6,7 % z jeho celkové rozlohy. Jmenovitě se jednalo o Křivoklátsko a Šumavu. Dále se v kraji nacházelo, nebo do něj zasahovalo, 63 evropsky významných lokalit. Na území kraje zaujímaly plochu 78 412 ha, tj. 10,4 % z jeho celkové rozlohy. Jelikož se ptačí oblasti a evropsky významné lokality mohou částečně překrývat, byl celkový podíl soustavy Natura 2000 na rozloze kraje 10,7 % (80 634 ha).

Obr. 4.2.1 → Lokality národního seznamu soustavy Natura 2000, 2014



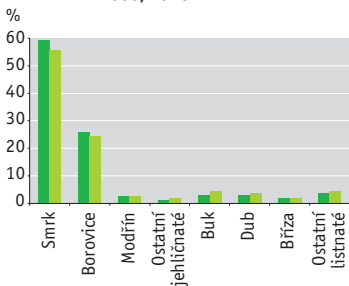


5 Lesy, půda a krajina

5.1 Lesy

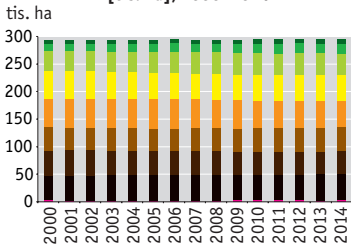
V roce 2014 činila celková porostní plocha lesů v Plzeňském kraji 294 968 ha, tj. 39,0 % z jeho celkové rozlohy. Hospodářské lesy s primární produkční funkcí zaujímaly 81,9 %, lesy zvláštního určení 1,3 % a lesy ochranné 16,8 % z celkové porostní plochy. V rámci přirozené skladby lesa se předpokládá převládající výskyt buků (33,0 %), v roce 2014 však reálně tvořily pouze necelých 4,5 %. Naproti tomu smrkové porosty, které by měly přirozeně zaujímat jen 6,4 % plochy lesního porostu, byly s podílem 55,6 % dominantně zastoupenou dřevinou. Od roku 2000 je však možné pozorovat mírný trend postupného přibližování se přirozenému stavu (Graf 5.1.1), a to i přesto, že nově zakládané porosty byly ze 70,5 % tvořeny jehličnatými stromy. Jehličnany rovněž zaujímaly v rámci těžeb 93,7 % z celkově vykáceného lesního porostu, což vedlo k posilování podílového zastoupení listnáčů. Nejpočetnější zastoupenou věkovou skupinu v lesích Plzeňského kraje v roce 2014 představovaly nejmladší porosty ve věku 1–20 let (Graf 5.1.2), přičemž průměrný věk listnatých dřevin byl 57 let a jehličnanů 68 let.

Graf 5.1.1 → Vývoj druhové skladby lesů [%], 2000, 2014



Zdroj: ÚHÚL

Graf 5.1.2 → Vývoj věkové struktury lesů [tis. ha], 2000–2014



Zdroj: ÚHÚL

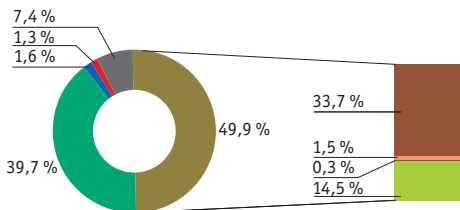
5.2 Využití území

Kraj se vyznačuje nadprůměrnou lesnatostí (39,7 % v roce 2014), zejména v pohraničních pohoří na jihu a jihozápadě kraje. Zemědělská půda zaujímá zhruba polovinu území kraje, v rámci zemědělské půdy mají vysoké zastoupení trvalé travní porosty (14,5 % plochy území kraje, Graf 5.2.1).

Plocha trvalých travních porostů v kraji narůstá, a to zejména na úkor orné půdy. V období 2000–2014 se zvýšila o 4,5 %, v roce 2014 v meziročním srovnání o 0,6 %, což z hlediska zátěží životního prostředí ze zemědělství i biodiverzity představuje příznivý trend, podporovaný dotacemi v rámci agroenvironmentálních opatření. Plocha orné půdy v období 2000–2014 poklesla o 4,2 %, celková výměra zemědělské půdy se snížila v tomto období o 1,7 %, v roce 2014 v meziročním srovnání o 0,2 %.

Úbytek orné půdy způsobují rovněž její zábory, zejména za účelem výstavby liniových dopravních staveb a další dopravní infrastruktury. V období 2000–2014 bylo zabráno dopravní infrastrukturou 236 ha orné půdy, většina v letech 2000–2007. Výměra zastavěných a ostatních ploch v kraji se ve sledovaném období zvýšila o 5,5 %, v roce 2014 meziročně o 0,6 %.

Graf 5.2.1 → Využití území [%], 2014



Zdroj: ČÚZK

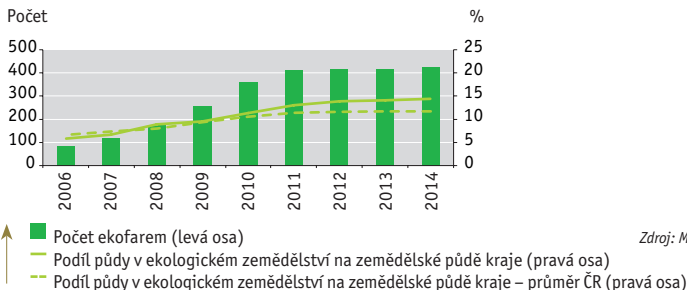
- Zemědělská půda
- Lesní pozemky
- Vodní plochy
- Zastavěné plochy a nádvoří
- Ostatní plochy

- Orná půda
- Zahrady
- Ovocné sady
- Trvalé travní porosty

5.3 Ekologické zemědělství

Plzeňský kraj, s poměrně členitým reliéfem a narůstajícím zastoupením trvalých travních porostů, vyniká druhým nejvyšším počtem ekofarek (424 ekofarek) a výměrou zemědělské půdy v ekologickém zemědělství (54 664 ha), která byla v roce 2014 čtvrtou nejvyšší v rámci krajů ČR. Podíl ekologicky obhospodařované půdy na zemědělském půdním fondu kraje postupně začal převyšovat průměr ČR a dosáhl 14,5 % v roce 2014 (Graf 5.3.1). Ve zpomalení nárůstu ekologického zemědělství po roce 2011 se projevil zejména vliv uzavření vstupu nových žadatelů do titulu „Ekologické zemědělství“ v rámci agroenvironmentálních opatření od roku 2011, a to z důvodu blížícího se konce programového období a vyčerpání prostředků v dotačním titulu, a vliv uplynutí pětiletého období trvání závazků od vstupu jednotlivých žadatelů do dotačního titulu. Stagnaci v letech 2011–2014 je možné zaznamenat také v případě počtu ekofarek (Graf 5.3.1). Co se týče produkce biopotravin, v Plzeňském kraji v roce 2014 mělo sídlo 26 výrobců biopotravin z celkového počtu 506 výrobců v ČR.

Graf 5.3.1 → Vývoj ekologického zemědělství [počet, %], 2006–2014





6 Průmysl a energetika

6.1 Těžba surovin

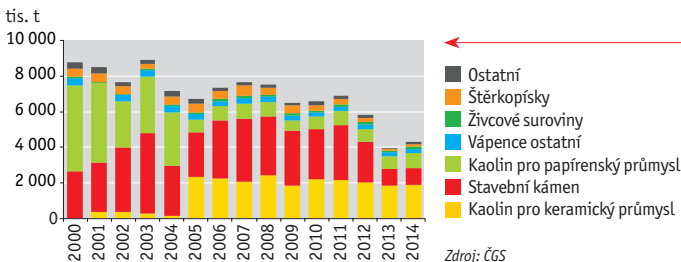
V Plzeňském kraji se v současné době těží nejvíce kaolin pro keramický průmysl, objem jeho těžby v roce 2014 činil 1,9 mil. tun (Graf 6.1.1). V těžbě kaolinu zaujímá ČR 4. místo na světě, jeho produkce činí téměř 10 % celosvětové produkce. V roce 2014 bylo v Plzeňském kraji vytěženo 1,9 mil. tun kaolinu pro keramický průmysl a 828 tis. tun kaolinu pro papírenský průmysl.

Těžba stavebního kamene ve sledovaném období 2000–2014 kolísala mezi 2,5–3,5 mil. tun za rok, v letech 2013 a 2014 však objem těžby této suroviny klesl na méně než polovinu. V roce 2014 činil objem těžby stavebního kamene již jen 945 tis. tun.

Další významnou těžbou surovinou v kraji jsou ostatní vápence. Ty mají obsah karbonátů nad 80 % a používají se k výrobě cementu a vápna nebo pro odsiřování spalín. Objem těžby ostatních vápenců v Plzeňském kraji v roce 2014 činil 249 tis. tun.

V kategorii Ostatní je zahrnuta cihlářská surovina, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu a žáruvzdorné jíly.

Graf 6.1.1 → Vývoj těžby na území kraje [tis. t], 2000–2014

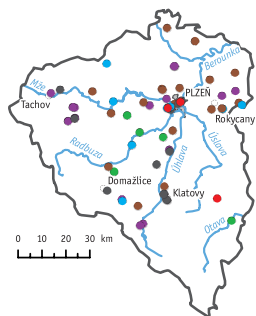


6.2 Emise z průmyslu

V Plzeňském kraji bylo v roce 2012¹ evidováno 63 průmyslových zařízení IPPC (Obr. 6.2.1). Do kategorie Energetika spadají 3 zařízení, jedná se o dva tepelné zdroje v Plzni a kompresní stanici na zemní plyn Strážovice. Do kategorie Výroba a zpracování kovů je zařazeno 8 zařízení, kam patří např. strojírna, slévárny a železářny. Nerosty se zpracovávají v 5 IPPC zařízeních, která vyrábějí keramické výrobky, sklo či stavební materiály. Chemický průmysl zde zastupuje 16 zařízení, jedná se o výrobu plastů a plastových výrobků, chemikálií, ale také komponentů do motorových vozidel. V kategorii Ostatní průmyslové činnosti je 12 zařízení IPPC, kam spadá výroba potravin, nápojů, či automobilových dílů.

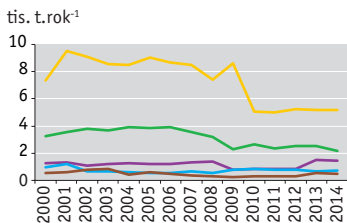
Emise sledovaných znečišťujících látek v kategorii REZZO 1 v Plzeňském kraji (Graf 6.2.1) měly, kromě emisí CO, ve sledovaném období 2000–2014 klesající nebo alespoň stagnující trend, což je důsledkem neustálého zlepšování technologií s důrazem na snižování vlivu na životní prostředí.

Obr. 6.2.1 → Průmyslová zařízení IPPC, 2012¹



Zdroj: CENIA

Graf 6.2.1 → Vývoj emisí z velkých zdrojů znečišťování (REZZO 1) [tis. t.rok⁻¹], 2000–2014



Zdroj: ČHMÚ

- Energetika
- Výroba a zpracování kovů
- Zpracování nerostů
- Chemický průmysl
- Nakládání s odpady
- Ostatní průmyslové činnosti

- SO₂
- NO_x
- CO
- VOC
- TZL

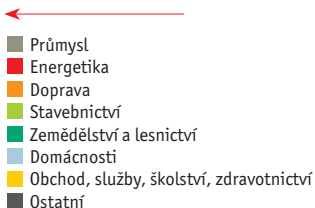
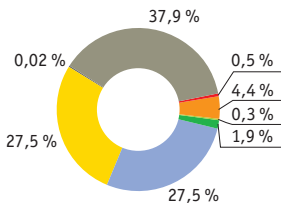
¹ Data pro rok 2013 a 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

6.3 Spotřeba elektrické energie

Celková spotřeba elektrické energie v Plzeňském kraji v roce 2014 dosáhla 2 844,6 GWh. Největší podíl elektřiny odebíral průmyslový sektor (1 077,3 GWh v roce 2014). Mezi nejvýznamnější průmyslová odvětví zastoupená v Plzeňském kraji patří strojírenství, potravinářství, průmysl stavebních hmot a keramiky, hutnictví. Druhým významným spotřebitelem v roce 2014 byly domácnosti, které odebírají více než čtvrtinu elektřiny v kraji (781,5 GWh v roce 2014). V tomto sektoru byla spotřeba v celém období poměrně stabilní bez významnějších výkyvů.

Kategorie Obchod, služby, školství a zdravotnictví je v kraji zastoupena stejně vysokým podílem jako domácnosti, v roce 2014 se zde spotřebovalo 783,6 GWh (Graf 6.3.1).

Graf 6.3.1 → Spotřeba elektrické energie [%], 2014



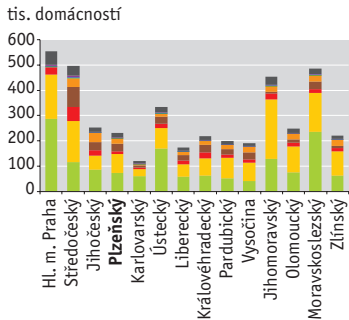
Zdroj: ERÚ

6.4 Vytápění domácností

Způsob vytápění domácností se v jednotlivých krajích ČR výrazně liší. V regionech s velkými aglomeracemi převažuje dálkové (centrální) vytápění, naopak v menších obcích jsou častěji rozšířena lokální topeniště. V Plzeňském kraji je největší počet domácností (32,2 %) vytápěn zemním plynem, druhým nejrozšířenějším způsobem vytápění je dálkové vytápění (31,9 %). V obou případech je však tento podíl nižší, než činí průměr ČR (Graf 6.4.1). Naopak vyšší podíl vykazuje Plzeňský kraj v případě tuhých paliv (uhlí a dřevo), zde jejich podíl (12,8 %, resp. 9,8 %) výrazně převyšuje ostatní kraje (průměr ČR činí 8,1 %, resp. 6,9 %). Tato paliva se často kombinují, velkou roli ve výběru paliva pro domácnosti hraje jeho cena. S cenou paliva však většinou klesá i jeho kvalita, a tak se stává, že obyvatelé ve snaze ušetřit náklady na vytápění se často vrací k palivům ekologicky méně příznivým. Tyto způsoby vytápění se pak velkou měrou projevují na emisích z vytápění (Graf 6.4.2).

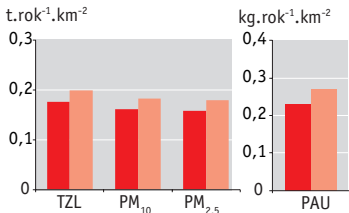
Plzeňský kraj má však oproti ČR nejnížší hustotu zalidnění (30 domácností.km⁻² oproti průměrnému počtu 53 domácností.km⁻²), proto jsou zde měrné emise z vytápění stále pod průměrem ČR, neboť mají větší prostor pro rozptýl.

Graf 6.4.1 → **Způsob vytápění domácností v krajích ČR [tis. domácností], 2014**



Zdroj: ČHMÚ

Graf 6.4.2 → **Měrné emise z vytápění domácností [t.rok⁻¹.km⁻², kg.rok⁻¹.km⁻²], 2013¹**



Zdroj: ČHMÚ

¹ Data pro rok 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.



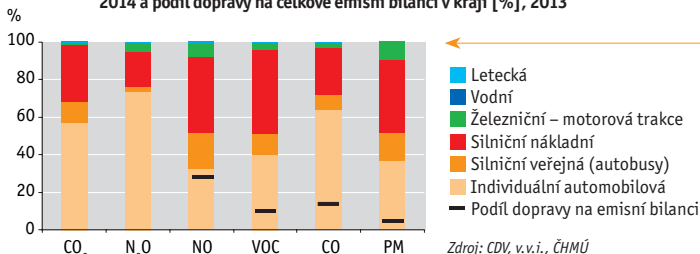
7 Doprava

7.1 Emise z dopravy

Na celkových emisích z dopravy v ČR se Plzeňský kraj podílí cca 6 %, měrné emise z dopravy na jednotku plochy v kraji jsou v rámci ČR podprůměrné. Vzhledem k umístění významných stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší v kraji jsou podíly dopravy na celkové emisní bilanci jednotlivých látek kromě NO_x nízké. Převážnou část emisí z dopravy v kraji produkuje nákladní silniční a individuální automobilová doprava (Graf 7.1.1).

Vývoj emisí znečišťujících látek z dopravy v kraji byl v období 2000–2014, po počátečním mírném nárůstu, zejména v důsledku modernizace vozového parku klesající (Graf 7.1.2). Emise skleníkových plynů však na počátku sledovaného období z důvodu růstu přepravních výkonů osobní i nákladní dopravy narůstaly.

Graf 7.1.1 → Emise znečišťujících látek a skleníkových plynů z jednotlivých druhů dopravy [%], 2014 a podíl dopravy na celkové emisní bilanci v kraji [%], 2013



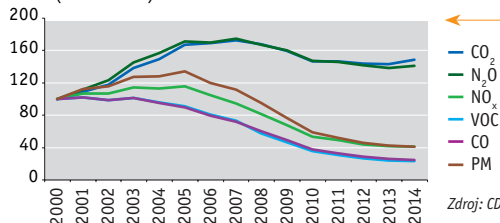
Zdroj: CDV, v.v.i., ČHMÚ

Data celkových emisí z dopravy, ze kterých je stanoven podíl dopravy na emisní bilanci, nezahrnují emise z nedopravních mobilních zařízení, které jsou však součástí kategorie zdrojů REZZO 4. Data emisní bilance v krajích ČR v roce 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Data celkových emisí skleníkových plynů se nesledují na krajské úrovni, z tohoto důvodu nejsou stanoveny podíly dopravy na celkových emisích skleníkových plynů v krajích.

Graf 7.1.2 → Vývoj emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů [index, 2000 = 100], 2000–2014

Index (2000 = 100)



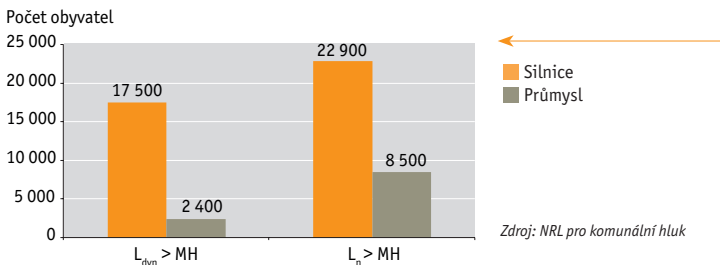
Zdroj: CDV, v.v.i.

7.2 Hluková zátěž obyvatelstva

V aglomeraci Plzeň žije dle výsledků Strategického hlukového mapování (SHM)¹ v oblastech s celodenní hlukovou zátěží, přesahující stanovené mezní hodnoty², 17,7 tis. osob, tj. 9,8 % obyvatel aglomerace (nejvyšší podíl ze všech aglomerací), v noci se jedná o 13,0 % obyvatel. Hlavními zdroji nadměrného hluku v aglomeraci jsou silniční doprava a také průmysl (Graf 7.2.1), zejména v nočních hodinách, kdy je hladinám hluku z průmyslu přesahujícím mezní hodnoty vystaveno 8,5 tis. obyvatel, tj. 4,7 % obyvatel aglomerace.

Mimo aglomeraci Plzeň je nadměrnému hluku z hlavních silnic³ celodenně vystaveno celkem 5,2 tis. osob, tj. 1,3 % obyvatel kraje (Obr. 7.2.1). Vyšší hlukové zátěži z hlavních silnic jsou vystaveny zejména obce ležící na silnici E53 (I/27) z Plzně do Klatov.

Graf 7.2.1 → **Obyvatelé aglomerace Plzeň žijící v oblastech s překročenými mezními hodnotami hlukových indikátorů L_{dvn} a L_n pro jednotlivé kategorie zdrojů hluku [počet obyvatel], 2012**



Data pro roky 2013 a 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici. Mimo aglomerace jsou data k dispozici jen pro silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

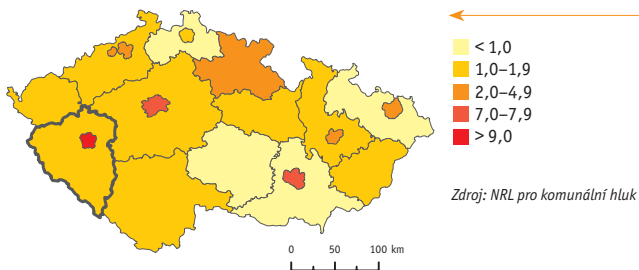
¹ Strategické hlukové mapování (SHM) se provádí dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES (směrnice END) o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí. 2. fáze SHM probíhala od roku 2010 a měla být ukončena v roce 2012 s tím, že výsledky budou odpovídat hlukové situaci v roce 2011, zpracování je však opožděno, a zatím ani v roce 2015 nejsou k dispozici kompletní výsledky.

² Mezní hodnoty hlukových indikátorů jsou stanoveny vyhláškou č. 523/2006 Sb., o hlukovém mapování. Pro celodenní hlukovou zátěž, tj. indikátor L_{dvn} jsou mezní hodnoty 70 dB pro silniční a železniční dopravu, 60 dB pro leteckou dopravu a 50 dB pro průmysl. Indikátor noční hlukové zátěže L_n má nižší mezní hodnoty, konkrétně 60 dB pro silniční dopravu, 65 dB pro železniční dopravu, 50 dB pro leteckou dopravu a 40 dB pro průmysl.

³ Silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.



Obr. 7.2.1 → Podíl obyvatel krajů ČR a městských aglomerací žijících v oblastech s překročenou mezní hodnotou 70 dB hlukového ukazatele pro celodenní obtěžování hlukem ze silniční dopravy (L_{dvn}) [%], 2012



Data pro roky 2013 a 2014 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.



8 Odpady

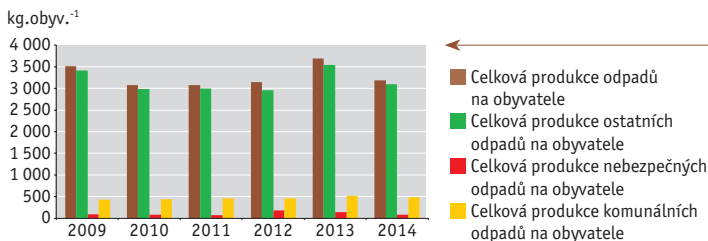
8.1 Produkce odpadů

Celková produkce odpadů na obyvatele¹ v Plzeňském kraji poklesla mezi lety 2009 a 2014 o 9,4 % na 3 177,6 kg.obyv.⁻¹, a to především vzhledem k souběžnému vývoji celkové produkce ostatních odpadů na obyvatele. Ta se od roku 2009 snížila o 9,3 % na celkových 3 089,5 kg.obyv.⁻¹. Vysoká produkce v roce 2013 byla způsobena rozvojem činnosti stavebních firem zejména v souvislosti s modernizací železničních koridorů.

Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele klesla mezi lety 2009–2014 o 12,3 % na celkových 88,1 kg.obyv.⁻¹. Největší podíl na produkci těchto odpadů v podobě zeminy a kamení obsahující nebezpečné látky má stavebnictví. Skokové zvýšení produkce nebezpečných odpadů v roce 2012 bylo způsobeno zahájením sanací starých ekologických zátěží ve městě Horní Bříza. Podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů na obyvatele se mezi lety 2009–2014 mírně snížil z 2,9 % na 2,8 %.

Celková produkce komunálních odpadů na obyvatele se od roku 2009 zvýšila o 11,4 % na hodnotu 489,0 kg.obyv.⁻¹ v roce 2014 (Graf 8.1.1).

Graf 8.1.1 → **Produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹], 2009–2014**



Zdroj: CENIA, ČSÚ²

¹ Součet celkové produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele. Součástí celkové produkce odpadů na obyvatele je i celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, které patří částečně do kategorie ostatních odpadů a zčásti do kategorie nebezpečných odpadů. Pro názornost k hodnocení je však v grafu celková produkce této speciální skupiny odpadů na obyvatele uvedena navíc jako zvláštní sloupec.

² ČSÚ je zdrojem dat o počtu obyvatel ČR (střední stav).

9 Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí

Aktuální projektová činnost kraje v oblasti životního prostředí

Název projektu	Cíle projektu
Péče o luční společenstva ve zvláště chráněných územích Plzeňského kraje a o evropsky významné lokality Plzeňského kraje	Zajištění péče o 19 vybraných zvláště chráněných území dle schválených plánů péče a podpora pestrosti (diverzity) zde se vyskytujících lučních společenstev s výskytem zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin, příp. živočichů, a zajištění péče o 8 vybraných evropsky významných lokalit s předměty ochrany netopýr velký, vrápenec malý, vrkoč útlý a hořeček český.
Sanace kontaminovaného území Koloveč	Sanace horninového prostředí a podzemní vody znečištěné chlorovanými uhlovodíky v prostoru bývalého areálu Chodské pletárny, výrobní družstvo v k.ú. Koloveč.
Sanace kontaminovaného území Plzeň – Libušín	Sanace horninového prostředí a podzemní vody znečištěné chlorovanými a ropnými uhlovodíky v prostoru bývalého areálu Prádelny a čistírny města Plzeň, státní podnik v k.ú. Hradiště u Plzně.
Zkvalitnění území obora Horšov – zvýšení biodiverzity	Projekt se skládá ze dvou částí. Část A s názvem "Regenerace přírodního prostředí obory Horšov – náhon Horšovské obory" řeší obnovu funkce přírodního náhonu, který přivádí vodu z řeky Radbuzy a dotuje stávající vodní plochy v území obory Horšov. Část B s názvem "Zkvalitnění území obora Horšov – zvýšení biodiverzity – výstavba tůní" řeší výstavbu dvou tůní s rozsáhlým litorálním pásmem a ustálenou vodní hladinou.
Zlepšení systému povodňové služby v Plzeňském kraji	Zpracování digitálního povodňového plánu Plzeňského kraje včetně 15 digitálních povodňových plánů obecních úřadů s rozšířenou působností, doplnění sítě o další srážkoměry a hladinoměry.
1 000 stromků pro Plzeňský kraj	Návrat původních krajových odrůd.

Aktuálně vyhlášené dotační tituly kraje

Název dotačního titulu	Cíle dotace
Podpora hospodaření v lesích 2014–2020	Zlepšení stavu lesů a životního prostředí.
Podpora včelařství (2014)	Stabilizace a zvýšení počtu včelstev a zkvalitnění jejich chovu, společně se zvýšením opylovací služby rostlin v Plzeňském kraji.
Společný program na podporu výměny kotlů	Výměna stávajících ručně plněných kotlů na tuhá paliva v rodinných domech za nové nízkoemisní tepelné zdroje na území Plzeňského kraje.
Ekologické projekty	
Dotační titul č. 1: Podpora projektů a činností – ochrana přírody a krajiny	Zlepšení stavu přírody, podpora regionálních projektů, činností a opatření, které napomůžou ke zlepšení stavu přírodního prostředí Plzeňského kraje.
Dotační titul č. 2: V přírodě s přírodou	Podpora výukových projektů letních dětských táborů s environmentální tematikou, zaměřených na pobyt v přírodě, na soulad člověka s přírodou a na environmentálně šetrné chování jednotlivce a skupiny ve vazbě na udržitelný rozvoj.
Dotační titul č. 3: Podpora zpracování projektových dokumentací – zásobování pitnou vodou	Zpracování projektových dokumentací pro opatření na výstavbu nebo případně na rekonstrukci vodovodů pro veřejnou potřebu a souvisejících vodárenských objektů, úpraven pitné vody a zdrojů pitné vody.
Dotační titul č. 4: Podpora zpracování projektových dokumentací – kanalizace a čistírny odpadních vod	Zpracování projektových dokumentací pro opatření na výstavbu nových kanalizací a čistíren odpadních vod pro veřejnou potřebu nebo případně na rekonstrukci.
Dotační titul č. 5: Podpora zpracování projektových dokumentací – protipovodňová opatření	Zpracování projektových dokumentací pro opatření na výstavbu a jinou realizaci opatření, která sníží negativní účinky povodní s ohledem na hospodárnost navrhovaného opatření.
Dotační program vodohospodářské infrastruktury	Podpora výstavby zejména nové vodohospodářské infrastruktury.

Aktuálně vyhlášené dotační tituly kraje

Název dotačního titulu	Cíle dotace
Mimoprogramové dotace OŽP 2014	
Podpora myslivosti	Osvěta myslivosti v regionu jako důležitého subjektu v péči o zvěř a její regulace, péče o volnou krajinu, práce s mládeží.
Podpora Českého zahrádkářského svazu, z.s. v roce 2014	Osvěta spolkové činnosti zahrádkářů s cílem oslovit širší veřejnost včetně mládeže.
Časopis Český les: příroda a historie	Podpora vydání časopisu "Český les: příroda a historie".
Časopisy Vítaný host	Podpora vydání čtvrtletníků "Vítaný host v Plzeňském kraji" a "Vítaný host na Šumavě a v Českém lese".
Diář 2015 "Šumava umírající? Ne. Romantická."	Příprava a vydání diáře 2015 "Šumava umírající? Ne. Romantická."
Intenzifikace separovaného sběru vytríděných složek komunálního odpadu v obcích Plzeňského kraje	Vybavení školských a ostatních zařízení sběrnými nádobami na vytríděné složky odpadů, zajištění vyhodnocení soutěže měst a obcí PK v třídění odpadů včetně tiskové konference a odměn pro první tři obce z každé hodnocené skupiny, zajištění dopravy a vlastních exkurzí do školicího centra environmentální výchovy v Černošíně, administrace výše uvedených aktivit.
Obec Černovice, zásobení pitnou vodou Neměnice – odstranění havarijního stavu, I. etapa	Připojení místní části na vyhovující zdroj vody z hlediska kvality a kapacity.
Podpora na provoz záchranných stanic	Zajištění péče o zraněné volně žijící druhy živočichů ve vymezené části území Plzeňského kraje, dotace je určena pouze na zajištění servisu a péče o poraněné či jinak handicapované volně žijící živočichy, zejména pak na úhradu nákladů spojených s jejich odchytém, převzetím, veterinárním vyšetřením, ošetřením a léčbou, zpětným návratem do volné přírody, na nákup krmení, a dále nákladů spojených s dopravou, rozšířením a údržbou chovatelského zázemí.
Průtah obcí Mrtník, splašková kanalizace	Uložení splaškové kanalizace v souvislosti s rekonstrukcí komunikace.
Studie "Opatření na ochranu před negativními účinky povodní na území svazku obcí Horní Berounky, povodí Klabavy"	Vypracování studie.

Další environmentální aktivity kraje a EVVO v roce 2014

Lesní pedagogika

Akce pořádané v rámci lesní pedagogiky s cílem seznámení veřejnosti a zejména mládeže s péčí lesníka o lesní ekosystém, jako o významnou složku životního prostředí, a s produkcí dřeva jako obnovitelné strategické suroviny.

Vodní hospodářství

Zajištění screeningového monitoringu pesticidních látek v povodí řeky Úhlavy, která je významným zdrojem surové vody pro plzeňskou aglomeraci. Analýzou povrchové vody pro úpravu vody na vodu pitnou byly ve vzorku zjištěny pesticidní látky.

Evropská noc pro netopýry

Propagace ochrany netopýrů na akci "Netopýří noc" v klášteře v Plasích ve spolupráci s Českou společností pro ochranu netopýrů a Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR.

Satelitní telemetrie chřástala polního

Česko-německý výzkumný projekt evropsky významného ptačího druhu chřástala polního na území Šumavy, Českého lesa, Slavkovského lesa a okresu Cham s využitím satelitní telemetrie. Projekt byl realizován v letech 2012–2014 za finanční podpory EU v programu CÍL 3.

Ekologická výchova v oblasti nakládání s odpady

Kraj samostatně nebo prostřednictvím Regionální rozvojové agentury Plzeňského kraje v rámci osvěty v oblasti nakládání odpadů každoročně zajišťuje např. divadelní představení pro školy zaměřené na separaci odpadů a předcházení vzniku odpadů v přírodě, vybavování školních tříd nádobami na tříděný odpad v rámci akce "Třídy třídí", úhradu dopravy dětí do školicího střediska k nakládání s odpady v Černošíně, spolupráci při organizaci soutěže měst a obcí Plzeňského kraje v třídění odpadů v kategoriích do 1000 obyvatel a nad 1000 obyvatel.

Místní Agenda 21 (MA21) a Místní akční skupiny (MAS)

Plzeňský kraj je členem Národní sítě zdravých měst, v Plzeňském kraji je evidováno 6 subjektů zapojených do MA21. V kraji působí Krajské sdružení NS MAS ČR Plzeňského kraje, do Národní sítě MAS je zapojeno 11 MAS se sídlem v kraji a dvě MAS se sídlem mimo kraj.

Aktivity neziskového sektoru s environmentální tematikou v roce 2014

Aktivita	Garant aktivity
Za bobrem k řekám Plzeňského kraje Prímým kontaktem s přírodou si žáci základních škol hlouběji osvojí znalosti a lépe pochopí přírodní zákonitosti. Zároveň si vytvářejí kladný vztah k přírodě, a tím se formuje jejich odpovědný postoj. Na příkladu bobra evropského si žáci uvědomí, že každý druh ve volné přírodě patří do složité sítě vztahů, v nichž se druhy ovlivňují navzájem, působí na své okolí a mohou mít vliv i na člověka. Naučí se vnímat možné konflikty zájmů člověka a přírody a učit se hledat jejich řešení.	Občanské sdružení Ametyst
Vážít si přírodu, chránit ji a vědět proč Snahou EC Lúftnerka, provozovaného od roku 2007 Sdružením IRIS, vždy bylo vychovávat mladou generaci k uvědomělému vztahu k přírodě a k její ochraně. Prostředí živého statku se zemědělským skanzénem a tvůrčí dílny přibližuje život a práci našich venkovských předků a obohacuje environmentální výchovu jejím propojováním s kořeny vztahů člověka k přírodě, jakožto prostředí, v němž žije a na němž je existenčně závislý. Od roku 2014 tyto nástroje rozšířilo políčko zemědělských plodin a výsadba ovocných dřevin původních odrůd. V dalším období budou políčka dále rozšiřena, aby bylo možno představit žákům a studentům i druhy plevelů a ve spolupráci s o. p. s. Gengel Trhové Sviny odrůdovou biodiverzitu zemědělských plodin.	Sdružení přátel Zoologické a botanické zahrady města Plzeň IRIS
Čistá Horní Berounka – 3. ročník Každoročně se v obci Němčovice pořádá úklid krajiny v Přírodním parku Horní Berounka v rámci mezinárodní kampaně „Ukličme svět!“, při níž skupiny dobrovolníků po celém světě organizují úklid svého okolí, parků, cest, břehů řek a potoků, chráněných území, černých skládek apod.	Sportovní klub Němčovice
Festival Regionálních potravin Plzeňského kraje Soutěž uspořádána poprvé v roce 2010, spojena se slavnostním vyhlášením vítězů soutěže Regionální potravina Plzeňského kraje. Jednodenní farmářský trh s regionálními potravinami s prezentací vítězných středních škol v soutěži Vaříme s Regionální potravinou Plzeňského kraje.	Plzeňský kraj ve spolupráci s MAS Pošumaví, MAS Úhlava a ENVIC
Výstava českých a bavorských zahrádkářů v Plzeňském kraji Pořádána v letech 2012–2014 za účelem ukázky a prodeje ovoce, zeleniny a květin. Účast německých vystavovatelů z německého příhraničního okresu Cham. Spojeno s ochutnávkami a ukázkami vaření z Regionálních potravin Plzeňského kraje.	Plzeňský kraj ve spolupráci s Českým svazem zahrádkářů

Aktivita	Garant aktivity
Konference EVVO Konference je určena pro koordinátory EVVO a učitele se zájmem o ekologickou výchovu, vždy je zaměřena na určité téma (v roce 2014 ornitologie). Odborné přednášky a prezentace, pracovní dílny, prezentace informací a materiálů v oblasti EVVO.	občanské sdružení Ametyst ve spolupráci s KCVJŠ
Environmentální konference pro učitele Plzeňského kraje Odborné přednášky a prezentace, prezentace informací a materiálů v oblasti EVVO.	Sdružení přátel Zoologické a botanické zahrady města Plzně IRIS s Fakultou pedagogickou ZČU
Veletrh výukových programů Veletrh určen pro koordinátory ekologické výchovy a učitele, věnován novinkám v oblasti ekologické výchovy a regionální problematice EVVO v Plzeňském kraji.	občanské sdružení Ametyst
Environmentální aktivity škol v Plzeňském kraji – zapojení do programů: GLOBE – zapojeny 2 základní školy; Ekoškola – zapojeno 12 základních a středních škol; Les ve škole – zapojeno 18 škol; M.R.K.E.V. – zapojeny 4 školy; Mrkvička – zapojeno 5 škol.	

Prioritní environmentální problémy kraje

Analyzované pesticidní látky v povrchových vodách, které jsou odebírány k úpravě na vodu pitnou

Provedenými rozbory byla prokázána vysoká sezonní zátěž některých částí povodí pesticidními látkami, případně jejich metabolity, a současně byla potvrzena závislost růstu koncentrace pesticidů ve vodě na intenzitě dešťových srážek. Pro úpravu takto znečištěných vod musí být vynakládány vyšší finanční prostředky, jsou kladeny vyšší nároky na technologii úpravy vody. Důraz by měl být kladen na počátek, na správné hospodaření v povodí, aby nedocházelo ke znečišťování povrchových a podzemních vod pesticidy a jejich metabolity.

Prioritní environmentální problémy kraje

Problematika starých ekologických zátěží, které nejsou dořešeny, anebo není znám jejich stav
Z minulosti existuje v kraji mnoho lokalit, kde docházelo k nevhodnému skladování a zacházení se závadnými látkami a jejich následnému ukládání na nezabezpečené skládky komunálního odpadu. Jedná se o průmyslové a zemědělské areály, staré opuštěné objekty. Při přechodu nebo převodu majetku, vzhledem k nedostatečné legislativě, nebyla ošetřena případná kontaminace horninového prostředí a podzemních vod. Teprve nyní při důsledné kontrole jakosti povrchových a podzemních vod nebo při zemních pracích k nové výstavbě kraj zjišťuje jejich znečištění i původ znečištění a hledá řešení. Sanace území je velmi finančně nákladná a časově náročná záležitost a neměla by být tedy k tíži pouze obci, případně kraji (zejména když nejsou vlastníky nemovitostí). Řešení by mělo být systémové od legislativy přes inventarizaci kontaminovaných míst po možnosti úhrady nákladů na uvedení kontaminovaného místa do neškodného stavu.

Řešení odkanalizování malých obcí (pod 500 obyvatel)

Velká část obcí nebo jejich částí s méně než 500 obyvateli má z minulých dob kanalizace nevyhovujícího stavebně technického stavu různého stáří. Jejich rekonstrukce se jeví mnohdy nákladnější než zřízení kanalizace nové. Vybudování nových kanalizací v délce několika desítek kilometrů s vyústěním do vodních toků je nad finanční možnosti jednotlivých obcí, zejména když jsou kladeny vysoké nároky na technologii čistírny a její požadovanou účinnost. Vzhledem k faktu, že obce mají problém dosáhnout i na příslušné dotace, musí být řešení problému systémové, mít oporu v legislativě a musí být finančně přijatelné jak v investicích, tak v provozních nákladech.

Škody způsobené zvláště chráněnými živočichy, zejména bobrem evropským

Krajský úřad Plzeňského kraje v současné době často řeší konflikty mezi zájmem na ochranu zvláště chráněného bobra evropského a jinými veřejnými zájmy – zejména zájmem ochrany majetku či veřejné infrastruktury, ochrany zdraví obyvatel. Problémy jsou vyvolány stavbou bobřích hrází a následným vzdutím hladin toků, nebo poškozováním hrází vodních děl bobry. Na rozdíl od škod na zemědělských a lesních porostech tyto škody nelze kompenzovat v režimu zákona o náhradách škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy. KÚPK chce tyto opakující se situace řešit vydáním opatření obecné povahy, které umožní za stanovených podmínek včasné provedení zásahu a předejít riziku škod. V mimořádných případech, kdy nelze přijmout jiná technicky a ekonomicky přijatelná opatření a hrozí značné škody a především ohrožení zdraví či života obyvatel, může být v odůvodněných případech i povolen odstřel bobrů.

Problematika zrušení vojenského výcvikového prostoru Brdy a jeho následného využití

Předpokladem je vydání nařízení vlády, kterým bude zřízena CHKO Brdy k 1. 1. 2016. Cílem je zajistit ochranu území Brd a zároveň umožnit jejich využití pro k přírodě šetrnou rekreaci a turistiku.

Zdroj: KÚ Plzeňského kraje

Seznam zkratk a terminologický slovník

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
BSK ₅	biochemická spotřeba kyslíku pětidení
CDV, v.v.i.	Centrum dopravního výzkumu, veřejná výzkumná instituce
CENIA	CENIA, česká informační agentura životního prostředí
CO	oxid uhelnatý
CO ₂	oxid uhličitý
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
CHSK _{Cr}	chemická spotřeba kyslíku dichromanem draselným
ČOV	čistírna odpadních vod
ČSN	česká státní norma
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DPH	daň z přidané hodnoty
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHKO	chráněná krajinná oblast
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
IRZ	integrovaný registr znečišťování
KHS	krajská hygienická stanice
k. ú.	katastrální území
KÚ	krajský úřad
L _{dvn}	indikátor pro 24-hodinovou hlukovou zátěž
L _n	indikátor pro noční hlukovou zátěž v čase mezi 22–6 hod.
M.R.K.E.V.	metodika a realizace komplexní ekologické výchovy
MA21	místní Agenda 21
MAS	místní akční skupina
MZe	Ministerstvo zemědělství
NH ₃	amoniak
N-NH ₄ ⁺	amoniakální dusík
N-NO ₃ ⁻	dusičnanový dusík
NO _x	oxidy dusíku
N ₂ O	oxid dusný
NP	národní park
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
NRL pro komunální hluk	Národní referenční laboratoř pro komunální hluk při Státním zdravotním ústavu se sídlem v Ostravě
NS	národní síť
OPŽP	Operační program Životní prostředí
OŽP	odbor životního prostředí
P _{celk.}	celkový fosfor
PAU	polycyklické aromatické uhlovodíky

PM	suspendované částice
PK	Plzeňský kraj
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
produkce komunálních odpadů	produkce komunálních odpadů od občanů včetně produkce komunálních odpadů vznikajících při nevýrobní činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání na území obce (http://www.mzp.cz/cz/matematicke_odpady4)
REZZO 1	velké stacionární zdroje znečišťování
REZZO 2	střední stacionární zdroje znečišťování
REZZO 3	malé stacionární zdroje znečišťování
REZZO 4	mobilní zdroje znečišťování
SHM	strategické hlukové mapování
SO ₂	oxid siřičitý
s.p.	státní podnik
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
území s překročením imisního limitu	dle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, příloha 1, bod 1+2+3+4: území s překročením imisního limitu včetně přízemního ozonu pro alespoň jednu uvedenou znečišťující látku (SO ₂ , CO, PM ₁₀ , PM _{2,5} , NO ₂ , benzen, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pyren, O ₃)
VOC	těkavé organické látky
VÚV T.G.M., v.v.i.	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce
z.s.	zapsaný spolek
ZČU	Západočeská univerzita